

Sylabus przedmiotu

Przedmiot:	Teoria zaburzeń mowy
Kierunek:	Filologia polska, I stopień [6 sem], stacjonarny, ogólnoakademicki, rozpoczęty w: 2013
Specjalność:	logopedyczna
Rok/Semestr:	II/3
Liczba godzin:	15,0
Nauczyciel:	Lipski Wojciech, mgr
Forma zajęć:	konwersatorium
Rodzaj zaliczenia:	zaliczenie na ocenę
Poziom trudności:	podstawowy
Metody dydaktyczne:	<ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia przedmiotowe • dyskusja dydaktyczna • film • klasyczna metoda problemowa • konsultacje • metoda przypadków • objaśnienie lub wyjaśnienie • opis • opowiadanie • pokaz • z użyciem komputera
Zakres tematów:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Język w zachowaniach ludzkich - poznawcza i interakcyjna rola języka. Istota języka w ujęciu strukturalnym, generatywnym i socjolingwistycznym. 2. Problematyka definicji mowy. Równoważność mowy z pojęciem zachowań językowych (czynności poznawcze, komunikacyjne, socjalne i grupotwórcze). 3. Rodzaje kompetencji uczestniczących w procesie komunikacji. 4. Wymagane sprawności (procesy biologiczne i czynności umysłu) do opanowania kompetencji. 5. Przegląd klasyfikacji zaburzeń językowych, ich szczegółowe omówienie i przedstawienie koncepcji opisu zaburzeń mowy: przyczynowej, objawowej i logopedycznej. 6. Logopedyczna klasyfikacja zaburzeń mowy. 7. Zaburzenia mowy związane z niewykształconymi kompetencjami: głuchota i niedosłuch, alalia i dyslalia (w związku z niewłaściwie funkcjonującym słuchem fonematycznym), oligofazja (w wyniku upośledzenia umysłowego), autyzm (całościowe zaburzenie rozwoju), alalia prolongata i niedokształcenie mowy o typie afazji. (prezentacja i omówienie nagrań) 8. Zaburzenia mowy związane z trudnościami realizacyjnymi przy zdobytych kompetencjach - dysglosja (mowa laryngektomowanych; rozszczep podniebienia i/lub wargi górnej; ankyloglosja; wady zgryzu; mowa osób z innymi anomaliami w budowie narządów mowy), jąkanie i inne zaburzenia tempa, melodii i rytmu wypowiedzi, anartria i dyzartria (w związku z porażeniami mózgowymi). (prezentacja i omówienie nagrań) 9. Zaburzenia związane z rozpadem systemu komunikacyjnego: afazja i pragnozja (w związku z miejscowymi uszkodzeniami mózgu), schizofazja (w związku z zaburzeniami czynności psychicznych), zaburzenia mowy w otępieniu typu alzheimerowskiego i innego typu w związku z rozsianymi uszkodzeniami mózgu. 10. Analiza zachowań komunikacyjnych warunkowanych poszczególnymi zaburzeniami czynności biologicznych i psychicznych. 11. "Logopedyczny Test Przesiewowy dla dzieci w wieku szkolnym" - jako narzędzie do diagnozy i opisu zaburzeń mowy (budowa testu, charakterystyka poszczególnych prób, praktyczne wykorzystanie testu do analizy tekstów patologicznych).
Forma oceniania:	<ul style="list-style-type: none"> • egzamin pisemny • obecność na zajęciach
Literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Grabias S., <i>Język w zachowaniach społecznych</i>, Lublin 2001. 2. Grabias S., <i>Mowa i jej zaburzenia</i>, "Audiofonologia" X (1997). 3. Grabias S., <i>Perspektywy opisu zaburzeń mowy</i>, [w:] <i>Zaburzenia mowy</i>, Seria: <i>Mowa. Teoria-Praktyka</i>, T.I, red. S. Grabias, Lublin 2001, s. 11-43 4. Styczek I., <i>Logopedia</i>, Warszawa 1981. 5. Grabias S., Kurkowski M. (red.), <i>Logopedia. Teoria zaburzeń mowy</i>, Lublin 2012. 6. "Logopedia" T. 37, Lublin 2008. 7. Grabias S., Kurkowski Z.M., Woźniak T., <i>Logopedyczny Test Przesiewowy dla dzieci w wieku szkolnym</i>, Lublin 2007. 8. Gałkowski T., Jastrzębowska G., <i>Logopedia. Pytania i odpowiedzi</i>, Opole 1999.
Dodatkowe informacje:	http://www.umcs.lublin.pl/logopedia